Från: "noreply.utskick@regionstockholm.se" <noreply.utskick@regionstockholm.se>
Skickat: Thu, 2 Oct 2025 14:32:58 +0100
Till: registrator.rlk@regionstockholm.se
Ämne: Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095):
Bilagor: 08 Remissvar RS 2025-0095 september.pdf
Categories: A

Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095) :

Förnamn :

Efternamn :

E-postadress :

Vilken organisation tillhör du? : LO i Stockholms län

Vilken typ av organisation tillhör du? : Civilsamhälle

Kapitel 1 - Regional utveckling skapar vi tillsammans : Vi vill verkligen peka på vikten av att ta med arbetsmarknadens parter i dialoger, framtagande av planer, infrastrukturplanering osv. Fackförbunden har kunskap om behoven som finns i vår region. Både på och runt arbetsplatserna men även vad arbetarna behöver för att samhället ska
fungera för och med dem.

Kapitel 2 - Stockholmsregionens förutsättningar : Stockholmsregionens styrkor!
Utöver den spetskompetens och högutbildade arbetskraften som lyfts fram i detta avsnitt så vill vi peka på alla arbeten som behövs för att få samhället att snurra. Precis som det beskrivs så är människorna den stora tillgången och det gäller särskilt alla dem som finns inom vård, omsorg, transport, service osv. De är grunden till utvecklingen av grön omställning och innovationer i regionen. Det är viktigt att livskvaliteten som Stockholmsregionen erbjuder i form av tex naturupplevelser och kulturutbud kan komma alla till del. Hela länet ska leva och det ska finnas goda möjligheter att ta sig mellan bostad, arbete/skola och fritidsaktiviteter. Om nästan hälften av invånarna arbetar i branscher med potential till distansarbete så är det fortfarande en mycket stor del som arbetar i branscher utan möjlighet till distansarbete. Och den delen av invånarna är även de direkt beroende av fungerande kollektivtrafik och tvärförbindelser.
Våra samhällsutmaningar!
Till beskrivningen av den ökade brottsligheten så vill vi lägga till den ökande arbetslivskriminaliteten. Det är ett utbrett och ökande problem, särskilt i branscher med stor rörlighet och behov av snabb arbetskraft. De oseriösa företagen konkurrerar dessutom oschysst med de seriösa företagen och

riskerar att snedvrida arbetsmarknaden.
Utvecklingen drivs framför allt av strukturomvandlingen och klimatomställningen, men politiska reformer, arbetsgivarnas prioriteringar bidrar också på olika sätt till förändringarna och framtida utmaningar. Arbetskraftens omställningsbehov ökar och omställningsförmågan måste förstärkas. En god omställning ger arbetstagaren möjlighet att anpassa sig till förändrade utbildnings- och kompetenskrav för att bibehålla aktuella och relevanta yrkeskunskaper.
Vi ser ett stort behov av att utveckla valideringsmodeller för att underlätta rekrytering och omställning. För att fler ska komma ut på arbetsmarknaden och att kompetensförsörjningen kan säkras. Vi har en stor tillgång och potential i att öka integrationen genom att satsa på att få fler utrikesfödda etablerade på arbetsmarknaden. Mångfald är en nyckel till att fler företag kan tänka sig etablera sig i Stockholmsregionen.
Vi saknar perspektivet att medborgarna lättare ska kunna ta sig till och från jobbet alla tider på dygnet. Idag flyttar flera företag från en del av länet till en annan, exempelvis lager och logistik. Kollektivtrafiken hinner inte ställa om och möjligheten att byta bostad för att komma närmare arbetet är svårt med den bostadsbrist vi lever med. Det är svårt för löntagarna att flytta med och svårt för företagen att rekrytera. Då måste kollektivtrafiken snabbare kunna ställa om, på kort sikt måste det finnas en större flexibilitet att sätta in bussar när arbetsplatser flyttar ut i periferin för att öka tillgängligheten.
En rättvis klimatomställning handlar om att jämlikheten ska ökas samtidigt som vi ställer om. Vinsterna från omställningen ska komma medborgarna till del. Några saker vi vill lyfta är att näringslivet får förutsättningar att ställa om, satsningar på cirkulär ekonomi och investeringar i transportinfrastrukturen.

Kapitel 3 - Vår vision: Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i :

Kapitel 4 - Mål för Stockholmsregionens utveckling : Målen:
En tillgänglig, resurseffektiv och robust region utan klimatpåverkande utsläpp!
En tillgänglig och trygg kollektivtrafik som täcker dygnets alla timmar och når arbetsplatser som tex industriområden är avgörande för att klimatomställningen ska vara möjlig. Idag har höginkomsttagare större möjlighet att ställa om och minska sina utsläpp. De har också möjlighet att ta större del av kostnaderna för omställningen. Kollektivtrafiken är inte anpassad för den som arbetar tidiga mornar eller nattpass och elbil inte ett alternativ för många arbetare. För hushållen är upprustning och utbyggnad av kollektivtrafiken viktig. Kollektivtrafiken måste bli mer tillgänglig i ytterområden och för dem som arbetar utanför kontorstider.
En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö!

Det är prioriterat att bygga både klimatsmart och tillräckligt billigt så

att även arbetare har råd att bo. Vi ser en risk att viktiga investeringar – i bostäder, infrastruktur, energi och innovation – genomförs utan att villkoren för de som bygger framtidens region tydligt regleras. Vi efterlyser krav på kollektivavtal, arbetsmiljöstandard och facklig samverkan i genomförandet. Upphandlingar från offentlig sektor måste främja seriösa aktörer. Vi påminner om att demokratiska arbetsplatser med facklig närvaro stärker tilliten i samhället. Fackligt inflytande måste vara en del av demokratibygget i regionen.
En globalt ledande tillväxt och kunskapsregion!
Under detta avsnitt vill vi göra följande inspel;
• Att ungdomarna får den kompetens som behövs i omställningen. Utveckla alla gymnasieprogrammen och gör de yrkesförberedande programmen mer attraktiva.
• För att det ska bli lätt att byta yrke och vidareutbilda sig krävs det fler utbildningsplatser inom Yrkesvux och yrkesskolor och fler korta kurser vid universitet och högskolor.
• Mer investeringar i bostäder, goda pendlingsmöjligheter, välfärd och samhällsservice. Fler ska kunna och vilja flytta dit nya arbetstillfällen växer fram.
• Krafttag mot arbetslivskriminaliteten för att arbetstagare inte ska fara illa och våra skattepengar hamnar på fel plats. En snabb omställning är nödvändig men innebär risk för att oseriösa och kriminella aktörer utnyttjar arbetstagare och konkurrerar ut företag med höga klimatambitioner.
• Fokus på arbetsmiljön. Klimatomställningen medför nya processer, metoder och material inom många branscher. Kunskapen om arbetsmiljörisker kopplade till anställningen måste öka.

Kapitel 5 - Stockholmsregionens rumsliga inriktning :

Kapitel 6 - Så går vi från ord till handling :

Kapitel 7 - Hur den regionala utvecklingsplanen förhåller sig till internationella, nationella och regionala mål :

Kapitel 8 - Den regionala utvecklingsplanens konsekvenser från ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv :

Bilaga 1 - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060 :

Bilaga 2 - Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen :

Bilaga 3 - Långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet i stockholmsregionen :

Bilaga 4 - Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen :

Övrigt : Samlad bedömning!
För att göra verklighet av visionen krävs det insatser av aktörerna i Stockholmsregionen, samt politisk vilja och beslut för att det ska bli verklighet. Ett jämställt samhälle med goda livsvillkor blir bara möjligt genom detta. En region där människor har god livskvalitet, där sunt företagande råder – det kräver en politik som tar beslut som ger förutsättningar för det. Det politiska klimatet lägger grunden för demokratiskt inflytande i samhället. Att människor har arbete med god arbetsmiljö, bostad, en fungerande kollektivtrafik och infrastruktur, välfärd och omsorg – både vård och
barnomsorg - som gör att vardagen fungerar, det är alla faktorer som bidrar till att Stockholmsregionen fungerar och är attraktiv.

Bifoga fil : 08 Remissvar RS 2025-0095 september.pdf

Stockholms län

2025-09-12

Vår referens:

Karin Åkersten

LO i Stockholms läns svar på granskningshandling för Regional utvecklingsplan 2060!

Diarienummer RS 2025-0095

Nedan följer de inspel som LO i Stockholms län lämnar med anledning av den utskickade granskningshandlingen gällande RUFS 2060.

Regional utveckling skapar vi tillsammans!

Vi vill verkligen peka på vikten av att ta med arbetsmarknadens parter i dialoger, framtagande av planer, infrastrukturplanering osv. Fackförbunden har kunskap om behoven som finns i vår region. Både på och runt arbetsplatserna men även vad arbetarna behöver för att samhället ska fungera för och med dem.

Stockholmsregionens styrkor!

Utöver den spetskompetens och högutbildade arbetskraften som lyfts fram i detta avsnitt så vill vi peka på alla arbeten som behövs för att få samhället att snurra. Precis som det beskrivs så är människorna den stora tillgången och det gäller särskilt alla dem som finns inom vård, omsorg, transport, service osv. De är grunden till utvecklingen av grön omställning och innovationer i regionen. Det är viktigt att livskvaliteten som Stockholmsregionen erbjuder i form av tex naturupplevelser och kulturutbud kan komma alla till del. Hela länet ska leva och det ska finnas goda möjligheter att ta sig mellan bostad, arbete/skola och fritidsaktiviteter. Om nästan hälften av invånarna arbetar i branscher med potential till distansarbete så är det fortfarande en mycket stor del som arbetar i branscher utan möjlighet till distansarbete. Och den delen av invånarna är även de direkt beroende av fungerande kollektivtrafik och tvärförbindelser.

Våra samhällsutmaningar!

Till beskrivningen av den ökade brottsligheten så vill vi lägga till den ökande arbetslivskriminaliteten. Det är ett utbrett och ökande problem, särskilt i branscher med stor rörlighet och behov av snabb arbetskraft. De oseriösa företagen konkurrerar dessutom oschysst med de seriösa företagen och riskerar att snedvrida arbetsmarknaden.

Utvecklingen drivs framför allt av strukturomvandlingen och klimatomställningen, men politiska reformer, arbetsgivarnas prioriteringar

bidrar också på olika sätt till förändringarna och framtida utmaningar. Arbetskraftens omställningsbehov ökar och omställningsförmågan måste förstärkas. En god omställning ger arbetstagen möjlighet att anpassa sig till förändrade utbildnings- och kompetenskrav för att bibehålla aktuella och relevanta yrkeskunskaper.

Vi ser ett stort behov av att utveckla valideringsmodeller för att underlätta rekrytering och omställning. För att fler ska komma ut på arbetsmarknaden och att kompetensförsörjningen kan säkras. Vi har en stor tillgång och potential i att öka integrationen genom att satsa på att få fler utrikesfödda etablerade på arbetsmarknaden. Mångfald är en nyckel till att fler företag kan tänka sig etablera sig i Stockholmsregionen.

Vi saknar perspektivet att medborgarna lättare ska kunna ta sig till och från jobbet alla tider på dygnet. Idag flyttar flera företag från en del av länet till en annan, exempelvis lager och logistik. Kollektivtrafiken hinner inte ställa om och möjligheten att byta bostad för att komma närmare arbetet är svårt med den bostadsbrist vi lever med. Det är svårt för löntagarna att flytta med och svårt för företagen att rekrytera. Då måste kollektivtrafiken snabbare kunna ställa om, på kort sikt måste det finnas en större flexibilitet att sätta in bussar när arbetsplatser flyttar ut i periferin för att öka tillgängligheten.

En rättvis klimatomställning handlar om att jämlikheten ska ökas samtidigt som vi ställer om. Vinsterna från omställningen ska komma medborgarna till del. Några saker vi vill lyfta är att näringslivet får förutsättningar att ställa om, satsningar på cirkulär ekonomi och investeringar i transportinfrastrukturen.

Målen:

En tillgänglig, resurseffektiv och robust region utan klimatpåverkande utsläpp!

> En tillgänglig och trygg kollektivtrafik som täcker dygnets alla timmar och når arbetsplatser som tex industriområden är avgörande för att klimatomställningen ska vara möjlig. Idag har höginkomsttagare större möjlighet att ställa om och minska sina utsläpp. De har också möjlighet att ta större del av kostnaderna för omställningen. Kollektivtrafiken är inte anpassad för den som arbetar tidiga mornar eller nattpass och elbil inte ett alternativ för många arbetare. För hushållen är upprustning och utbyggnad av kollektivtrafiken viktig. Kollektivtrafiken måste bli mer tillgänglig i ytterområden och för dem som arbetar utanför kontorstider.

En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö!

Det är prioriterat att bygga både klimatsmart och tillräckligt billigt så att även arbetare har råd att bo. Vi ser en risk att viktiga investeringar – i bostäder, infrastruktur, energi och innovation – genomförs utan att villkoren för de som bygger framtidens region tydligt regleras. Vi efterlyser krav på kollektivavtal, arbetsmiljöstandard och facklig samverkan i genomförandet. Upphandlingar från offentlig sektor måste främja seriösa aktörer. Vi påminner om att demokratiska arbetsplatser med facklig närvaro stärker tilliten i samhället. Fackligt inflytande måste vara en del av demokratibygget i regionen.

En globalt ledande tillväxt och kunskapsregion!

Under detta avsnitt vill vi göra följande inspel;

- Att ungdomarna får den kompetens som behövs i omställningen. Utveckla alla gymnasieprogrammen och gör de yrkesförberedande programmen mer attraktiva.
- För att det ska bli lätt att byta yrke och vidareutbilda sig krävs det fler utbildningsplatser inom Yrkesvux och yrkesskolor och fler korta kurser vid universitet och högskolor.
- Mer investeringar i bostäder, goda pendlingsmöjligheter, välfärd och samhällsservice. Fler ska kunna och vilja flytta dit nya arbetstillfällen växer fram.
- Krafttag mot arbetslivskriminaliteten för att arbetstagare inte ska fara illa och våra skattepengar hamnar på fel plats. En snabb omställning är nödvändig men innebär risk för att oseriösa och kriminella aktörer utnyttjar arbetstagare och konkurrerar ut företag med höga klimatambitioner.
- Fokus på arbetsmiljön. Klimatomställningen medför nya processer, metoder och material inom många branscher. Kunskapen om arbetsmiljörisker kopplade till anställningen måste öka.

Samlad bedömning!

För att göra verklighet av visionen krävs det insatser av aktörerna i Stockholmsregionen, samt politisk vilja och beslut för att det ska bli verklighet. Ett jämställt samhälle med goda livsvillkor blir bara möjligt genom detta. En region där människor har god livskvalitet, där sunt företagande råder – det kräver en politik som tar beslut som ger förutsättningar för det. Det politiska klimatet lägger grunden för demokratiskt inflytande i samhället. Att människor har arbete med god arbetsmiljö, bostad, en fungerande kollektivtrafik och infrastruktur, välfärd och omsorg – både vård och

barnomsorg - som gör att vardagen fungerar, det är alla faktorer som bidrar till att Stockholmsregionen fungerar och är attraktiv.

LO i Stockholms län

Karin Åkersten, ombudsman